

VALENTIN NICOLAU (1960–2015) a fost scriitor și a publicat, de-a lungul anilor, volume de literatură și de nonfictiune. A absolvit cursurile Facultății de Geologie-Geofizică, Universitatea București, în 1985. În 2009 a obținut titlul de doctor în Științele Comunicării. În iulie 1991 a fondat Editura Nemira. În 1994 a publicat prima carte și în 1998 i-a fost pusă în scenă prima piesă. În iulie 2002 a devenit Președinte Director General al Societății Române de Televiziune. În septembrie 2006 a devenit consultant pentru România al Grupului Lagardère. În ianuarie 2007 a înființat postul de radio Smart FM. Pentru scurte perioade a coordonat activitatea mai multor instituții din domeniul audiovizualului. Din octombrie 2007, a început activitatea didactică la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Transilvania” din Brașov și la Universitatea din București. Ultimul volum publicat în timpul vieții a fost *Basmania. Răspântia gândurilor*, apărut în noiembrie 2014.

Volume de teatru publicate:

Dacă aș fi un înger, Editura UNITEXT, 2000

Ultimul împărat, Editura Polirom, 2001

Mai jos de Figueras, Editura Nemira, 2006

Taina îngerilor, Editura Nemira, 2009

Povești din al nouălea cer, Editura Nemira, 2012

Păstrează copia și nu uita originalul, Editura Nemira, 2012

(www.valentinnicolau.ro)

Valentin Nicolau

ORIUNDE MĂ DUC, NUMAI DE MINE DAU

vise într-un act

Prefață de
GEORGE BANU

NEMIRA

trebuie reprimată. Literatura nu poate fi decât mărturisitoare, pentru că înțelegerea lumii este actul cel mai personal posibil.

Echilibrul dinamic dintre pelerinajul interior și trăirea în comuniune, dintre regăsirea sinelui și împărtășirea lui cu celălalt îmi face sufletul transparent, redându-mă mie și lumii deopotrivă. Abia atunci când brațele mele întinse ca pe o cruce nevăzută află echilibrul, scriu așa cum iubesc, fără efort.

Cuprins

<i>Opera ultima</i> , prefață de GEORGE BANU.	5
Om fără om (Oriunde mă duc, numai de mine dau). . .	11
Francezul	61
Fotografia.	75
Un teatru al cunoașterii interioare	81

**OM FĂRĂ OM
(ORIUNDE MĂ DUC,
NUMAI DE MINE DAU)**

– piesă într-un act –

Personaje:

BOLNAVUL
VRACIUL
NĂPĂSTUITUL
FAȚĂ-DE-CÂINE
SLĂBĂNOGUL
BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL
SCAMATORUL
TÂRFA
COPILUL

bolnavi, tineri, negustori, vraci, saltimbanci, cămătari

Acțiunea se petrece în lumea largă, marele spital unde se tranzacționează viața de zi cu zi, unde conștiința n-o mai tulbură niciun înger.

SCENA 1

La apele lacului accesul se face prin cinci locuri amenajate, ca un fel de ștranduri, înșirate unul după altul la mică distanță. Cea mai mare parte a malurilor e mai tot timpul acoperită de aburul ce se ridică din lac. În aceste „pridvoare“ stau oameni fără număr, cei mai mulți zac pe pri-ciuri sărăcăcioase, aproape nemișcați, privind fix oglinda netedă a apei. Locului i se spune „Casa milei“. Cu toții sunt bolnavi care trăiesc cu speranța că un miracol îi va salva. Printre ei sunt oameni-praștie, oameni în catapulte, paralitici în cărucioare cocoțate pe planuri înclinate, gata oricând să se prăvăle în lac, schilози purtați pe umeri de namile de bărbați încordați, pregătiți mereu să o rupă la fugă spre apă în orice clipă, suferinzi închiși în colivii suspendate deasupra lacului, gata să cadă în momentul în care apele se vor tulbura, trupuri scheletice și galbene de boală înghesuite în vagonete pe șine ce se sfârșesc în apa lacului etc. Din difuzoare găjâite se aud din când în când

frânturi de muzică, sfaturi medicale și reclame. BOLNAVUL și VRACIUL vorbesc pe podețul ce traversează firul de apă ce se varsă în lac. În apropiere stau și-i privesc SLĂBĂNOGUL, FAȚĂ-DE-CÂINE și NĂPĂSTITUL.

BOLNAVUL: Doflore, mor! Ai milă și fă-mi ceva să-mi recapăt puterile. (*Arată către bolnavii ce zac pe priciuri.*) Nu vreau să ajung ca amărății ăștia fără nicio șansă. Dă-mi un leac, vindecă-mă! Nu mă lăsa să aștept în zadar o minune!

VRACIUL: Deschide gura și scoate limba!... Gura mare! Mare! Mai mare! Și limba afară! Toată!... Așa! Stai nemișcat. Acum întoarce-te cu fața-n vânt să simți adierea răco-roasă pe limbă. Dacă vântul se schimbă, te întorci și tu după el! Ai înțeles?... Nu vorbi! Stai așa până se-nnoptează, după care te duci acasă, iei pilulele pe care ți le-am dat și te culci. În ruptul capului să nu rămâi aici să te prindă noaptea cu disperării ăștia, că te molipsești de închipuiri! În patul tău o să dormi buștean, iar mâine-dimineață o să te scoli sănătos tun... Nu vocifera! Azi-dimineață nu te-ai sculat sănătos tun nu din vina mea, ci fiindcă nu ai făcut exact cum ți-am spus... Nu mă contrazice! Și vezi că parcă s-a rotit nițel vântul!

NĂPĂSTITUL: Cum își bate dracul joc de el!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Îl jecmănește.

NĂPĂSTITUL: Uite-l, caraghiosul!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Așa-i trebuie, dacă e prost și se dă pe mâna lui!

NĂPĂSTITUL: Disperarea, fraților, ea vă ia mințile! Sunteți în stare de orice. Vă cheltuiți averile până la ultimul bănuț, ca să întoarceți înapoi un strop de sănătate.

SLĂBĂNOGUL: Vorbești de parcă tu n-ai fi în aceeași oală.

NĂPĂSTITUL: Eu nu am păcătuit și nu păcătuiesc! N-am păcătuit niciodată!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Ce legătură are una cu alta?

SLĂBĂNOGUL: Nimeni nu se poate lăuda că n-are păcate, tot așa cum nimeni nu poate spune că e pe deplin sănătos.

NĂPĂSTITUL: Uite, bărbați, femei, bătrâni, tineri, copii – la fel de disperați în fața bolii! Suferința îi face egali și îi supune mai repede decât orice.

FAȚĂ-DE-CÂINE: Și asta e bine?

SLĂBĂNOGUL: Copiii nu știu să facă diferența între bine și rău.

NĂPĂSTITUL: Ați da și ce n-aveți, ca să vă doară mai puțin, să suferiți mai puțin.

SLĂBĂNOGUL: Că parcă tu n-ai da orice!

NĂPĂSTITUL: Eu nu mai am ce să dau. Nu mai am nimic!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Prea le-ntorci și le sucești!... Stăm și noi aici și așteptăm minunea, asta e! Câtă vreme există minuni, avem o șansă.

SLĂBĂNOGUL: Ca să fii sincer, parcă m-am cam săturat de așteptare.

FAȚĂ-DE-CÂINE: Eu sunt sătul de foame!

NĂPĂSTUITUL: Boală e din belșug, satură-te! Aici avem de toate. E darnic Al de Sus! Ne-a dat sănătate până la sfârșitul vieții!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Să știi!

SLĂBĂNOGUL: Nu mai vorbești cu păcat, că azi e sărbătoare!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Eu n-am zis nimic.

NĂPĂSTUITUL: Sărbătoare?!... Sărbătoare va fi doar în ziua în care voi muri!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Vezi?! El vorbește aiurea!

SLĂBĂNOGUL (către **NĂPĂSTUITUL**): Așteptarea unei bucurii e o bucurie la fel de mare, așa că e sărbătoare.

FAȚĂ-DE-CÂINE (către **NĂPĂSTUITUL**): De ce vorbești numai de moarte?

NĂPĂSTUITUL: Unde-i moartea, sunt și eu! Adică vorbesc despre mine. Pricepi?

FAȚĂ-DE-CÂINE: Ce vorbe arunci!

SLĂBĂNOGUL: Ia, liniște!... Nu vi se pare că s-a tulburat aerul?... Aud un șuierat... (Către **FAȚĂ-DE-CÂINE**.) Tu, că ești mai înalt, se vede ceva?!

FAȚĂ-DE-CÂINE: Ceva-ceva pare să fie, dar nu sunt sigur... Tu știi mai bine cum arată un înger. (Îl ridică pe umeri pe **SLĂBĂNOGUL** cât să privească o clipă.) Ce vezi?!

SLĂBĂNOGUL: E o umbră, acolo, în zare! E ceva acolo!

NĂPĂSTUITUL: Aud parcă un fâlfâit de aripi...

FAȚĂ-DE-CÂINE îl trânteste la loc în patul lui pe **SLĂBĂNOGUL**. **NĂPĂSTUITUL** și **FAȚĂ-DE-CÂINE** o rup la fugă. Se împulzesc printre ceilalți bolnavi și, odată ajunși la malul lacului, rămân nemișcați. Fuga celor doi provoacă un val de mișcare în masa bolnavilor, câțiva dintre ei urmându-i în goană, dar numai pentru câteva clipe, căci, neapărând nimic în văzduh, lumea încremenește pe malul apei într-un ultim gest înainte de a se arunca în lac. Singurul care face imediat pași în spate, parcă speriat de apă, este **FAȚĂ-DE-CÂINE**. Cu toții se uită în stânga și în dreapta, în sus, apoi se întorc, așezându-se înapoi pe priciurile lor, în poziție de așteptare, unde rămân tăcuți și cu privirile în pământ. În acest timp, **SLĂBĂNOGUL**, întins pe patul său, s-a chinuit să se ridice în capul oaselor ca să vadă mai bine spre lac. Când tulburarea în mulțime a fost maximă, și-a aruncat trupul în țărână, dar picioarele neputincioase i-au rămas prinse în așternuturile murdare ale patului. S-a zbatut din greu să se desprindă, încercând în zadar să se târască pe coate. Picioarele-i oloage au rămas pe pat ținându-l locului. În timp ce lumea se întoarce la loc, **SLĂBĂNOGUL** încearcă să-și urce trupul înapoi pe pat, însă calea îi este blocată de **BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL**.

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Un bilețel să ți-l tragă, viitorul să ți-l spună?... Viitorul cu noroc, destinul ți-l zice pe loc! (**SLĂBĂNOGUL**, fără să-l bage în seamă pe bătrân, se străduiește să-l ocolească și să se urce înapoi în patul său.)

Nu-ți plac păsările? Papagalii sunt profeții înaripateelor. Dă-i un bănuț și află-ți soarta!

SLĂBĂNOGUL: Dacă-mi spune că o să pot să zbor, îi dau.

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Dacă asta vrei, poate-ți spune. Vrei să zbori în sus și-n jos la fel ca păsările, potrivitându-ți respirația?

SLĂBĂNOGUL: Vreau să zbor la fel ca peștii, mai în adânc, mai la suprafață.

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Hotărăște-te, omule!

SLĂBĂNOGUL: Ca păsările, deasupra apei... (*S-a urcat în pat. Dă din mâini.*) Ca păsările plutind deasupra apei, aproape atingând-o!

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Atunci să-ți tragă micul proroc înaripat un bilețel. Mie nu-mi dai nimic, îi dai papagalului firimiturile din codrul tău de pâine. Vrei?

SLĂBĂNOGUL: Papagalul e mai răpciugos ca tine! I le dau oricum, dar n-am nevoie de bilețelul tău.

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Pasărea asta e un prezicător cum n-ai văzut! O hrănești, îți spune! (*Către papagal.*) Hai, înțeleptule, trage un bilețel pentru amărătul ăsta! (*Papagalul extrage cu ciocul un bilețel.*) Bravo, vizionarule! (*Către SLĂBĂNOGUL.*) Ia, omule, și vezi care ți-e soarta!

SLĂBĂNOGUL (*citind bilețelul*): „Fericiți cei curați cu inima...” Și ce-nseamnă asta?... Să nu păcătuiesc?

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Păcatul și omul sunt făcuți unul pentru altul.

SLĂBĂNOGUL: Adică?

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Nu știu, întreabă papagalul!

SLĂBĂNOGUL: Că n-o fi scris el bilețelul! De unde ți-au venit cuvintele ăstea?

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Le-am prins din zbor.

SLĂBĂNOGUL: Zi, bătrâne, cum ți-a venit să le scrii?

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Eu nu mai văd nici să citesc, nici să scriu.

SLĂBĂNOGUL: Atunci ia firimiturile și pleacă de-aici cu vorbele tale cu tot!

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL ia bucățelele de pâine. Pe câteva le pune în cutia cu bilețele, sub ciocul papagalului, pe restul le aruncă în gură. Se pierde în mulțime strigând.

BĂTRÂNUL-CU-PAPAGAL: Ia, neamule, bilețul norocos, să-ți citești viitorul frumos!

SLĂBĂNOGUL se uită în urma BĂTRÂNULUI-CU-PAPAGAL, apoi către cei din jur.

SLĂBĂNOGUL: Eu stau aici și aștept de 38 de ani. Când am venit eram un copil, acum... Între timp, cred că și Îngerul Domnului a încărunțit... Așteptarea nu m-a făcut mai sănătos, dar nici mai bolnav nu sunt. (*Arată către o femeie, BOLNAVI.*) Uite, aia dă să moară! E aproape țeapănă. Abia ce a venit de vreo câteva zile aici. E ca și dusă. Până la apus